

A megszótt újságpapír

Talán szokatlan dolog, hogy egy textiltervező iparművész első önálló kiállításáról szóló recenzió címébe nem a fonal, hanem az „egy napig élő” újságpapír került. **Kubinyi Anna**, a szegedi születésű fiatal textilművész kiállításán a Kupola Galériában mégis ez az újságpapír szótt mű a legkarakteresebb. Szabályosan szótt faliképről van szó, ahol egyáltalán nem véletlenszerűek a rajtokon olvasható címek. Az újságpapír metamorfózisban egy szürrealista vers, különös heppening lehetősége rajzolódik ki. Valószínű, hogy egyszerű ötlet, megismételhetetlen produkció, ám sürti mindazt, ami Kubinyi Annát ma foglalkoztatja. Benne rejtőzik főkélszültsége, tudása, tapasztalata, de kísérletező kedve, útkeresése is.

Nem előzmények nélkül született ez az újság-textil kompozíció. Erre bizonyíték a tárlat többi alkotása. Maga színezte-festette rusztikus szálból készíti a térbe is kilépő, háromdimenziós textilképeit. A síkból kilépő szálak szinte minden esetben hullámanak, sűrűsödnek és ritkulnak, egyszer mint tóba dobott kavics nyomán a víz felszíne, máskor mint az ég felhőkkel díszített, szivárvánnyal ékesített részlete, ismét máskor, mint a vizesés zuhataga, a vulkáni láva föltörő folyama, a tavaszi mezők sárgás-zöldes borzongása, mint a nyíló virág kibomló szirma. Határozott elképzelés nyomán születnek ezek a művek, szép példák a hazai textilművészet megújító törekvéseinek. A hagyományosan kétdimenziós síktextil Kubinyi Anna keze nyomán teret követel magának, s plasztikus megjelenése új tartalmakat is hordoz. Első szülővárosában rendezett ön-

álló kiállításán a textil újabb lehetőségeit is keresi — sátrában a textil anyagát útközveti a fényhatásokkal.

Kubinyi Anna Szegeden született, a Tömörkény gimnázium elvégzése után a tanárképző főiskola rajz szakán szerzett diplomát, majd az Iparművészeti Főiskola gobelin tagozatán folytatta tanulmányait. Alig fél évtizedes művészi pályája során több hazai és külföldi kollektív tárlaton mutatkozott be, diplomamunkája a szegedi Hungária Szálló lépcsőfeljár-

Homéroszi himnuszok

Az elmúlt évben az Európa Könyvkiadó Homéroszi himnuszok címmel reprezentatív kötetet jelentetett meg **Devecseri Gábor** görög versfordításából. **Papp Oszkár** festőművész zománcképeiről készült fotóinak illusztrálásával. Már a kötet is földezte és csodákkal telj ünnepi világot, megidézését segítették **Papp Oszkár** különös, plasztikus zománcképeiről készült fotóinak illusztrálásával. Most a November 7. művelődési házbán. Újszegen **eredetiben láthatók ezek a tenyérnyi művek**, ezek a szín pompás, ünnepi hangulatot árasztó, sajátos és bravúros technikával készített mitológiai idézések. A görög mítoszok alakjai idéződnek föl egy XX. századi művész látomásából. **Zeus** méltóságteljesen ül trónusán, a „bőkezű **Déméter**, tavasz, ősz istennője” pompázik a végtelen kék háttér előtt, **Aphrodité**, **Hermész**, **Dionüszosz**, **Anteusz** sorakoznak a különböző panteon fémlapocskáin. **Zöld, kék és vörös** alapokon aranylemezű tündöklő figurák kelnek életre: **harcosok, faunok, nimfák, istenek és istennők**, **kocsiversenyzők, táncosnők**.

róiban látható, nagy méretű textilképet készített a győri vagon- és gépvár tárgyalótermébe, a szegedi nvári tárlaton is bemutatott munkáit megvásárolta a Művelődési Minisztérium. Jó lenne, ha ez az első önálló bemutatkozás egy folyamatosan együttműködés kezdetét jelentené a tehetséges fiatal művésznő és szülővárosa között.

Papp Oszkár kerül mindenféle részletezést, munkáinak lényege az összefogottság, a lényegre törés, az ünnepi hangulatok summázott felidézése. **Sajátos, domború zománcképein** nem elégszik meg az anyag plasztikájával, ezt még a festés tónushatásával is fölérősíti. Így szinte kilépnek a mindenségből, a múlt végtelenségéből alakjai. Újabb munkáin a jövőt fűrkészti, szinte sci-fi hangulatokat teremt a naprendszer tükreit vizsgáló művészi lapocskáin. **Monotípiái** is ezt a világot készítik elő: **lényegük az egyszerű vonalrendszer, a biztos rajztudás, salangoktól mentes komponálás**. Műveivel évezredek kapcsol össze, és a Napistenhez szóló vers szikrázóarany figurálásban pontosan idézi a homéroszi sorokat e sajátos műfaj eszközeivel: „**Üdvözlégy, kegyesen nyújsz szívvidító eleséget; / téged zenleglek előbb, félisten hőseket aztán, / kiknek tetteiről Múzsáktól hall a halandó.**” **Papp Oszkár**ról nemcsak istenekről és félistenekről hallunk, de emberről és művésztéről egyaránt.

Tandí Lajos

Új képtár Sárospatakon

Kedden Sárospatakon, a sárospataki képtár új épületében nyitották meg a Borsod megyei múzeumi és műemléki hónapot. A műemlék épületet mintegy tízmillió forintos költséggel állították helyre.

A képtár ünnepélyes átadása két más eseménnyel is párosult: megnyitották **Andrássy Kurta János** szobrászművész kiállítását, és kiosztották a XXII. Istvánffy Gyula néprajzi és honismereti pályázat díjait. A pályázatra 45 munkát küldtek be, a zsűri megítélése szerint a pályaművek igen színvonalasak, értékesek. (MTI)

Külföldi írók Szegeden

A művelődési miniszter és a Magyar Írók Szövetsége meghívására hazánkban tartózkodik **Vaclav Svachy** és **Vladimír Klevis** író Csehszlovákiából. **Irina Rákva** író a Szovjetunióból és **Jutta Schlott** író a NDK-ból. Budapesti programjuk mellett ellátogatnak több vidéki városba is, s így tegnap, kedden reggel Szegedre érkeztek. Megismerkedtek a város nevezetességeivel, majd a TESZÖV székében **Haskó Pál**, a szövetség titkára köszöntötte a külföldi írókat, és vázolta előttük a Csongrád megyei szövetkezetek helyzetét, eredményeit.

Délután a pusztamérgesi Rizling Termelőszövetkezetbe látogattak. A közös gazdaság vezetői beszámoltak a vendégeknek a kollektív boldogulásáról, az alakulás óta eltelt időszak eredményeiről, s fontosabb mozzanatairól. Határjárásra invitálták az írókat, a nagyüzemi szőlő-, gyümölcsfeldolgozó mutató meg nekik, a szüretet, a napokban érkezett bolgár gyártmányú szőlőszőlővel meg nekik, az almáskerteket és a borpalackozást.

Az íródelegáció tagjai elismeréssel szölkak a látottakról, s a késő esti órákban visszautaztak Budapestre.

Véradók kitüntetése

Sokszoros véradókat tüntettek ki kedden a Magyar Vöröskereszt székében tartott ünnepségen. **Dr. Gyűszű Miklós**, a Magyar Vöröskereszt főtitkárhelyettese azokat a véradókat köszöntötte, akik hetvenötöt, illetve százszor adtak vért a betegeknek, önzetlenül, térítést nem kérve. Elmondta, hazánkban jelenleg csaknem 1 millióan segítik véradományukkal az életmentést, a gyógykezelést. Társadalmunk elismerését, kö-

szönetét fejezi ki ezért az áldozatért — hangsúlyozta —, és arra ösztönzi tagjait, még többet lépjenek be a véradók táborába.

Ezután **Hantos János**, a Magyar Vöröskereszt főtitkára átadta a kitüntetéseket. A hetvenötötörös véradót megillető érmét harmincketten, a százszorosot pedig tízen kapták. A kitüntetettek nevében **V. Kiss János**, a Glubos Nyomda dolgozója mondott köszönetet.

Ifjúsági szeminárium

Kedden megkezdődött az Európai Okumenikus Ifjúsági Tanács és a DIVSZ kétoldali szemináriuma Budapesten, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség székében.

A résztvevők megvitatták, hogyan járulhatnak hozzá a különböző ideológiai-politikai orientációjú képviselő ifjúsági szervezetek az európai béke és biztonság megteremtéséhez, a nukleáris veszély elhárításához. (MTI)

Az omnibusztól a metróig A tömegközlekedés jubileuma

A városi tömegközlekedés, az első menetrendszerű omnibuszjárat megindulásának 150. évfordulója alkalmából kedden háromnapos eseménysorozat kezdődött a Közlekedési Múzeumban. A megemlékezés első két napján tudományos ülésszakon tekintik át a városi közlekedés történetét, a műszaki fejlődés egyes szakaszait. Ma, szerdán „Az omnibusztól a metróig” címmel kiállítás nyílik, amely korabeli

fényképek, élethű modellek segítségével állít emléket a másfél évszázados magyarországi tömegközlekedésnek. Szerdától hazánkban ülésszak a közforgalmi közlekedés nemzetközi szervezetének földalatti vasúti bizottsága. Tíznapos ország 24 metróval rendelkező városának képviselői vitatják meg a földalatti közlekedés műszaki kérdéseit, a metróhálózatok továbbfejlesztésének lehetőségeit. (MTI)

Szerződés

A Cooptourist és a Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Vállalat hosszú távú együttműködési szerződést kötött azzal a céllal, hogy a gyógyidegenforgalmi létesítményeket intenzívebben bekapcsolják a szövetkezeti utazási irodák ajánlatába.

A szerződés alapján a Cooptourist az eddigieknél több vendéget küld a Danubius gyógyszállóba, elsősorban a margitszigeti hotelekbe. Bekapcsolódik majd a szövetkezeti idegenforgalomba az 1984-ben, Hévízen megnyíló háromszobos Aqua gyógyszálló is.

Családtervezés, születésszabályozás

Csaknem egy évtizede kötelező a házasság előtti tanácsadás, de gyakorlatla még mindig nem egységes. A rendelkezést megelőző társadalmi méretű vita a házasság felvilágosításának módjáról napjainkban is folytatódik, tartalma azonban más. Kezdetben mind a lakosság, mind a szakemberek kétségbe vonták ennek a szükségességét, ma viszont egyre többen igénylik. Ezért javítani kell a tanácsadás rendszerét, módját, tartalmát — hangsúlyozták a szakorvosok a Magyar Család- és Nővédelmi Tudományos Társaság kedden kezdődött kongresszusán.

A Sempelweiss Orvostudományi Egyletem Nagyvárad téri épületében rendezett kétnapos tanácskozáson — amelyen a termékenység, a családtervezés kérdéseit, a születésszabályozási módszerek alkalmazásának tapasztalatait vitatják meg — rámutattak arra is, hogy a terhesség megszakítását engedélyező bizottságok nvoic év óta tevékenykednek, tagjai azon-

ban cserélődtek, s különböző színvonalon teljesítik feladataikat. Sokszor csak a terheség megszakíthatóságát bírálják el, „jóindulattal” keresve az indokot erre. Az esetek nyilvántartása nem teszi lehetővé, hogy a vissza-visszatérőkre felfigyeljen a bizottság, pedig a megszakítás ismétlődését kellene megelőzni. A megszakítást javasló orvosok sem mindig egységes szempontok alapján alakítják ki álláspontjukat.

Úgy vélték: a jelenlegi-eknél hatékonyabb fogamzásgátló szerek, módszerek alkalmazása kedvezőtlenül hatna ugyan a népesség gyarapodására, viszont csökkentené a terhességmegszakítások nagy számát. A tényleges terheséget el lehetne kerülni, ha megfigyelnék a fiatalokat arról, hogy a biológiai éréshez csak előfeltétel a szexuális élet megkezdéséhez, de nem kötelezettség. A fiatalokat azonban egyre nehezebb visszatartani a gvakran meggondolatlanul és túl fiatalon kezdett szexuális kapcsolatokról. Tehát kitaró

neveléssel, felvilágosítással, szemléltetők megváltoztatásával és megfelelő fogamzásgátló eszközök ajánlásával lehetne megóvni őket a nem kívánt terhességtől, illetve a megszakítás veszélyeitől — hangsúlyozták a résztvevők. (MTI)

Gyermekrajzverseny

A Shankar nemzetközi gyermekrajzverseny ez évi pályázata is várják a magyar gyermekek rajzait. A művészeti versenyen, amelyet **Shankar Pillai**, indiai közéleti személyiség alapított, az 1967. január 1-e után született gyermekek vehetnek részt. Legfeljebb 6 festményrel vagy rajzzal. A pályázók ábrázolhatnak bármilyen eseményt, sportjelenevet vagy hobbit, és kifejezhetik elképzeléseiket, miként lehetne szebbé tenni környezetüket. Az alkotások különféle anyagok felhasználásával készülhetnek, csak fekete ceruzával nem, s mé-

retük nem lehet kisebb 30x40 centiméternél. A képek hátoldalán nyomtatott nagy betűkkel, angolul fel kell tüntetni a pályázó nevét, nemét, születésének idejét, nemzetiségét, teljes címét valamint a szülő, a gondozó vagy a tanár nyilatkozatát hogy a pályaművet a versenyző önállóan, segítség nélkül, 1982-ben készítette. A pályaművek az Országos Pedagógiai Intézet esztétikai nevelési csoportjához — 1406. Budapest, Gorkij fasor 17-21. — küldhető be legkésőbb ez év december 1-ig. Kollektív munkát nem fogadják el.

Háló Jánosra emlékezünk

A munkásmozgalom ismert makói személyisége, **Háló János**, most lenne 90 éves, ha élne. Baján született 1892-ben. Géplakatos szakmát tanult. A Tanácsköztársaság idején került szorosabb kapcsolatba a munkásmozgalommal, belépett a Vörös Hadseregbe, s részt vett a tanács hatalom honvédő háborújában.

A munkáshatalom megfojtása után nehéz sors várt a volt vöröskatonákra, a munkásmozgalom harcossáira. Ennek ellenére 1922-től újra bekapcsolódott a munkásság harcaiba, a vasmunkás szakszervezeti csoport tevékenységébe Makón.

A húszas évek második felében felélénkült a városban a szervezett munkások politikai tevékenysége, s a megerősödő szociáldemokrata párt szervezetben is fokozatosan nagyobb befolyásra tettek szert az osztályharcos szellemű, baloldali felfogású munkások. **Háló János**, mint a munkásmozgalom közkatónája, a városi képviselő-testületi, majd az 1929-es törvényhatósági választások idején politikai gyűlések szervezésében vett részt.

Ebben az időben a szociáldemokrata párt szervezet s a város hagyományos el-

lenzéki csoportja, a Kossuth-pártiak — akiknek szélesebb körben ismert és megbecsült vezetője **Könyves Kolonics József** volt — együttműködést alakítottak ki az ellenforradalmi rendszer elleni közös küzdelem céljából. Az ellenzéki hangulatnak a kezdődő gazdasági válság miatti térdhódítását bizonyította, hogy a városban mind baloldali ellenzéki jelölteket választottak meg a megyei törvényhatósági bizottságba.

Háló János részt vállalt röpcédulák terjesztésében, a házi agitációban, politikai demonstrációk szervezésében. A helyi szakszervezeti csoportok a gazdasági válság éveiben a szociáldemokrata párt szervezetrel együtt tüntetéseket, utcai megmozdulásokat szerveztek a munkanélküliség, a tőkés kizsákmányolás, a népnyomó rendszer ellen. A munkásság elégedetlensége, rendszer elleni harca fokozódott ebben az időszakban. Ezek a küzdelmek edzették **Háló Jánost**, aki a munkásmozgalom egyre inkább elkötelezett, öntudatos harcosává vált. 1934-ben belépett a szociáldemokrata párt makói szervezetébe.

A harmincas évek közepén a szociáldemokrata párt szervezet, a Kossuth-párt és az újonnan alakult Független Kisgazdapárt helyi csoportja között ellenzéki, népfrontszerű tömörülés jött létre, amelyben a szociáldemokraták, s köztük a baloldali, kommunista szellemű munkásmozgalmi vezetők fontos szerepet töltöttek be. **Háló János** az ő harcukat támogatta. Az 1935-ös és 1939-es országgyűlési választások idején a baloldali ellenzéki képviselőjelölteknek ajánlásokat gyűjtött, választási kisgyűléseket szervezett, a szakszervezeti mozgalomban bizalmiként tevékenykedett.

Tamasi Mihály